

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Ut Rengel(p)otje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 25 oktober 2022

Samenvatting

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 14 oktober 2022 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Ut Rengel(p)ötje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2022 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op de peuteropvang in Nederland in beeld brengen. We noemen dit onderzoek het themaonderzoek kwaliteit voorschoolse educatie 2022. Deze peuteropvang maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op de peuteropvang en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leerkracht van groep 1-2 van de basisschool. De samenwerking met de basisschool is zichtbaar in de groep. De thema's worden gezamenlijk gedaan en er is sprake van een 'warme overdracht'. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het peuteropvang en dat hun kind er met plezier naar toe gaat.

Kinderopvangorganisatie: Ut Rengel(P)ötje

LRK-nummer: 165776341

Totaal aantal doelgroeppeuters: 5
(excl AZC peuters)

Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Ook volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk. Zij zijn zich continu bewust om steeds het beste voor de ontwikkeling van de peuters te blijven doen.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Op het peuteropvang is er voldoende mogelijkheid voor de peuters om te spelen, maar er kan meer diversiteit in het aanbod komen.

Voor de peuters van het AZC die enkele middagen per week naar de peuteropvang gaan, kan de voorschool nog een volgsysteem ontwerpen dat ook het plannen van het aanbod mogelijk maakt.

Ook kunnen de pedagogisch medewerkers nog beter nagaan of de peuters opdrachten of instructies wel goed begrepen hebben.

Er zijn verschillende plannen op de voorschool. Het is belangrijk om één locatieplan te hebben om keuzes te maken die dingen te gaan doen die voor deze peuters belangrijk zijn.

Inspraak van ouders is nu nog niet zo goed geregeld. De leiding van de voorschool zal gaan zoeken naar manieren om die inspraak op een of andere manier te regelen.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen en peuteropvang met gesubsidieerde voorschoolse educatie, de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Ut Rengel(P)ötje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2021 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, pedagogisch coach en de locatiemanager. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met o.a. de locatiemanager en de regiomanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op peuteropvang Ut Rengel(p)ötje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op peuteropvang Ut Rengel(p)ötje als Voldoende. De meeste standaarden zijn Voldoende, de standaard Kwaliteitscultuur waarderen we als Goed.

Context

Peuteropvang Ut Rengel(p)ötje maakt deel uit van kinderopvangorganisatie MIK en PIW en is gevestigd in de basisschool Petrus Canisius te Puth. In het Landelijk Register Kinderopvang staat deze locatie geregistreerd voor maximaal 16 kindplaatsen. Er zijn drie 'typen' peuters te onderscheiden: de 'reguliere' peuter, de peuters met een vve-indicatie en de peuters die vanuit het verderop gelegen AZC naar de opvang gaan (drie middagen in de week). Er wordt opvang geboden aan deze kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar in één stamgroep. De locatie biedt door de gemeente gesubsidieerde voorschoolse educatie aan door middel van het programma Speelplezier. De peuteropvang beschikt over één ruime groepsruimte die is ingericht met diverse speelhoeken, waaronder een huishoek, een bouwhoek en een leeshoek. Op deze locatie wordt een team van pedagogisch medewerkers aangestuurd door de locatiemanager en ondersteund door een pedagogisch coach.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De peuteropvang voldoet aan de basisvoorwaarden van de GGD.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Ut Rengel(p)ötje.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

Toelichting ontwikkelingsproces

OP1. Aanbod

De standaard Aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van de peuteropvang gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte voldoende aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt. Ook zijn er spel- en leermaterialen aanwezig, waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen. In het algemeen willen we meegeven dat het aanbod aan diversiteit nog wel kan winnen.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard Zicht op ontwikkeling waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van de peuters.

Hiervoor gebruiken zij een plan van aanpak voor iedere vve-peuter. Voor de AZC-peuters gebruiken zij een logboek waarin zij de aangeboden activiteiten en de ontwikkeling van de peuters bijhouden. Bevindingen over de ontwikkeling van de peuters bespreken zij op vaste momenten in het jaar met ouders.

Bij deze standaard willen wij twee aandachtspunten benoemen. Ten eerste kan de analyse versterkt worden. De pedagogisch medewerkers kunnen wat dieper onderzoeken waaróm de ontwikkeling stagneert of er terugval gesignaleerd is. Ten tweede willen wij graag stimuleren om voor de peuters van het AZC ook een volgsystematiek te ontwikkelen die past bij wat de peuters nodig hebben. Hieruit kunnen ook doelen gehaald worden die mede bepalend zijn voor een overgang naar óf de (reguliere) peuteropvang óf naar de basisschool.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de observant van de voorschool het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard Pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij stellen doelen voor peuters die aansluiten op de zone van naaste ontwikkeling. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met opdrachten en een heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Met name het meespelen van de medewerkers zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd afstemmen op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij stimuleren een brede ontwikkeling bij de peuters. Actief nagaan of peuters de opdracht begrepen hebben en stimuleren van actief taalgebruik bij de peuters kan wat sterker in praktijk gebracht worden.

OP6. Samenwerking

De standaard Samenwerking waarden we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisschool door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij

dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, alle thema's voeren ze samen uit.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar activiteiten daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en een ouderapp.

In de samenwerking met de school liggen kansen om dit verder te verdiepen, bijvoorbeeld door de thema's ook samen met de leraren van de vroegschool voor te bereiden en beleid op te stellen waar de ambities op het vlak van samenwerking kunnen liggen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

Toelichting Resultaten voorschoolse educatie

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard Ontwikkelingsresultaten waarderen we als Voldoende.

Met de gemeente heeft de houder resultaatafspraken gemaakt. De voorschool heeft op basis hiervan verwachtingen gesteld over de voortgang in de ontwikkeling die de individuele peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. Deze einddoelen zijn vooral gebaseerd op de ervaring van de pedagogisch medewerkers, samen met de uitkomsten van het peutervolgsysteem. De doelen op locatieniveau zijn niet expliciet geformuleerd. Deze eindtermen kunnen nog ontwikkeld worden op datgene wat van de populatie verwacht mag worden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			•
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

Toelichting Kwaliteitszorg en ambitie

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard Kwaliteitszorg waarden we als Voldoende.

De houder van het peuteropvang heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

De peuteropvang werkt aan de hand van verschillende plannen aan de verbetering van de kwaliteit. Deze plannen bestrijken een breed gebied aan thema's en verbeterpunten, vanuit diverse invalshoeken. Zo heeft de gemeente een project geïnitieerd dat een bijdrage moet leveren aan voorkomen en bestrijden van taalachterstanden. De peuteropvang heeft dit project overgenomen en zet hier met name met de voorschoolse educatie op in. De plannen hebben echter nog een 'los' karakter, een samenhangend locatieplan is in ontwikkeling. Het is belangrijk dat een dergelijke beleidsplan er op korte termijn komt, op deze manier kan de voorschool zich beter focussen en kwaliteit verbeteren die van belang is voor de specifieke peuterpopulatie.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard Kwaliteitscultuur waarden we als Goed.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse

educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

We waarderen de kwaliteitscultuur als Goed, omdat het team van pedagogisch medewerkers er ondanks de vele wisselingen in leidinggevenden er steeds in blijft slagen het kwaliteitsbewustzijn vast te houden. Er wordt door hen voortdurend aan de eigen professionaliteit gewerkt en alle betrokkenen hebben een goede, professionele attitude.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard Verantwoording en dialoog waarderen we als Voldoende.

De leiding van de peuteropvang verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool interne belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen. Ook geven zij aan dat ze via de het ouderportaal en de themabrieven voldoende informatie ontvangen.

Een aandachtspunt op deze standaard is het feitelijk ontbreken van een vorm van medezeggenschap. Een oudercommissie lijkt niet tot stand te komen. Uit ons gesprek blijkt dat de voorschool en de leiding op zoek zijn naar andere, mogelijke vormen van medezeggenschap van ouders.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We hebben het kwaliteitsbezoek als prettig en opbouwend ervaren met name omdat er ruimte was voor dialoog en een diepgaande reflectie op de huidige stand van zaken. MIK & PIW-groep herkent zich dan ook in het rapport en is trots met het behaalde resultaat. Er is afgelopen jaren geïnvesteerd op het gebied van samenwerking met ketenpartners en de gemeente Beekdaelen. Hierin is er hard gewerkt aan de verbetering van de kwaliteit van VVE en het is goed om te lezen dat deze verbetering zichtbaar is.

Betrekken van de bevindingen uit het onderzoek bij de verdere ontwikkeling van de voorschool:

Doormiddel van het *project Hard voor taal* zullen wij ook komende periode het doel, zo krachtig mogelijk taalaanbod aanbieden aan peuters én de kennis vergroten op het gebied van taal van de pedagogische medewerkers deze verder ontwikkelen en uitrollen binnen de peuteropvang. Wij zijn er dan ook trots op dat mede door dit project de vroegsignalering en eventuele interventies ten aanzien van taalontwikkeling van het jonge kind extra belicht worden. Ook hebben wij met groot genoegen kennis genomen van het feit dat u het belang van de regierol van de gemeente Beekdaelen in beleid op het terrein van de Jeugdzorg in het algemeen en het *project Hard voor taal* in het bijzonder, heeft onderkend en er veel waardering voor heeft geuit. Wij onderschrijven dit van harte.

Ondanks dat we heel tevreden zijn met de rapportage waarin duidelijk is af te lezen dat we op de juiste manier werken aan het welbevinden en betrokkenheid van de kinderen willen we ons verdiepen in de kansen die ons aangereikt zijn in de rapportage.

We focussen ons komende periode op de AZC-kinderen (OP2. Zicht op ontwikkeling), juist omdat wij als organisatie hun Kanskracht willen vergroten binnen de maatschappij. Ondanks dat Mik & PIW-groep in samenwerking met de gemeente hierin afspraken hebben gemaakt zullen wij ons komende periode gaan verdiepen om de volgsystematiek vanuit de *Talentacademie* af te stemmen op de wensen (welbevinden) en behoeften (betrokkenheid) van deze specifieke doelgroep. Hierin zullen wij concrete doelen opnemen die mede bepalend zijn voor de overgang naar óf de (reguliere) peuteropvang óf naar de basisschool.

Ook zullen wij ons komende tijd gaan richten op het in de praktijk brengen van medezeggenschap van ouders (KA3. Verantwoording en dialoog). We gaan onderzoeken hoe wij hierbij alle ouders kunnen bereiken. We willen laagdrempelig blijven en ouders de mogelijkheid geven doormiddel van een ouderpanel de dialoog aan te gaan over verschillende onderwerpen gedurende het jaar.

Zoals tijdens het inspectiebezoek besproken is, staan er voor komende periode een aantal zaken op de agenda. Doordat er in de huidige aansturing wisselingen zijn geweest binnen het team gaan wij ons komende drie maanden richten op het locatieplan (KA1. Kwaliteitszorg). Hierin zullen alle losse plannen tot 1 geheel geformuleerd worden waarin korte haalbare doelen worden opgesteld zodat de voorschool zich nog beter kan focussen op de kwaliteitsverbetering in het belang van de specifieke peuterpopulatie.

Alle bevindingen vanuit het kwaliteitsonderzoek nemen we mee in onze kwaliteitscyclus. De uitkomsten bespreken we met onze medewerkers. Om stil te staan bij de mooie en waardevolle dingen die we doen maar zeer zeker ook om de kansen op te pakken en eventuele maatregelen te nemen. De kansen worden opgenomen in ons coachplan met een aangewezen verantwoordelijke, die jaarlijks geëvalueerd wordt.

Wij willen de inspecteur nogmaals bedanken voor de prettige en leerzame ochtend, en zien een eventuele reactie dan wel definitieve rapport graag tegenmoet.

Namens de houder, locatiemanager (a.i.)